

[Inger Gautier Schmit.]

fyldelse, som dør gøres gældende. Det ærede Medlem kritiserede en af Lærebøgerne i vore Skoler og fremhævede forskellige Træk, som han fandt usmagelige, noget om Ole med Røveren, og sagde, at dette kunde vække militaristiske Tanker hos Børnene. Men jeg tror rigtignok, at han her ganske skyder over Maalet; thi dette vil efter min Mening kun gaa ind som Eventyr i Børnenes Fantasi, og vil sikkert absolut ikke sætte noget Mærke i deres Karakter. Derimod synes jeg, at man ved nogle af de forskellige Midler, som man anvender overfor dansk Arbejderungdom, bruger Fremgangsmaader, som ikke alene gaar over som Eventyr i deres Fantasi, men som godt kan bidrage til at sætte Spor i deres Karakter, og derfor anser jeg dette for saa meget mere alvorligt. Arbejdernes Oplysningsforbund har udsendt en Sangbog, som hedder Arbejdernes Sangbog, og som bliver brugt paa disse Skoler. En saadan Sangbog er jo Udtryk for den Aand, som man gerne vil have skal præge den Ungdom, der her søger sin Oplysning, og det var jo store Ord, det ærede Medlem brugte om den kulturelle Højnelse, som her bliver de unge til Del. Jeg har ved at læse denne Sangbog igennem fundet mange gode Sange, som ogsaa findes i vore andre Ungdomssangbøger, men jeg har paa den anden Side ogsaa fundet Sange, som jeg aldrig har fundet før, og som, hvis de bliver sunget ind i den opvoksende Slægt, og hvis de bliver elsket saaledes af Slægten, som vore andre danske Højskolesange er blevet elsket, vil omsætte sig i dens Karakter paa en Maade, som jeg ikke tror vil være heldig for den opvoksende Slægt. Jeg skal med den højterede Formands Tilladelse citere ganske faa Linier af de Sange, som jeg her hentyder til. Nu maa man altsaa først mærke sig, at dette Oplysningsarbejde i første Linie har Antimilitarisme paa sit Program og gaar ud paa at virke for Fred mellem Nationer, men da ogsaa mellem Mennesker indbyrdes i Folkesamfundet. Der staar da i en af disse Sange:

„Brødre, lad Vaabnene lyne,
Slaget, det sidste er nær,
Sejrenes Dag er i Syne,
Brødre for Arbejdets Hær.
Knyt den bevåbnede Næve,
Brødre, vi kæmpe for Fred;
lad ej som Truslen den svæve,
lad den som Lyn flamme ned.“

Jeg vil ikke opholde mig ved Poesien i dette Digt, det er selvfølgelig ikke Meningen, men dette, at man som en indskudt Sætning siger: „Brødre, vi kæmpe for Fred“, og sam-

tidig slutter Verset med at tale om den bevåbnede Næve, der som Lyn skal flamme ned — det mener jeg er en mærkelig Maade at kæmpe for Fred mellem Mennesker paa. I en anden Sang hedder det — den er af Johannes V. Jensen —:

„Kloge af at bede til den døde Gud,
vil vi aabne, sprede, glemme, slette ud;
Ungdom er at handle uden Tradition,
uden falske Veksler paa en død Nation;
Ungdom er at synde uden Maal og Med,
kan vi da begynde med at ønske Fred?
Lad kun Hadet æde og lad Grinet flaa,
det er stride Tanker, vi maa leve paa.“

Jeg kan ikke forstaa, at saadanne Tanker skal saas i den danske Ungdom, at de skal bringe virkelig Lykke og Fred mellem Folk indbyrdes. Navnlig altsaa, naar man vil tage Patent paa at være et Fredsparti, ser jeg med stor Betænkelighed paa, at saadanne Strofer, der aander Had til andre Mennesker, skal saas i Ungdommens Sind og Hjerter. Naar man saa tænker paa, at disse Arbejderhøjskoler rimeligvis vil have en meget stor Fremtid for sig — for det tror jeg de vil, og vi har jo alle uhyre megen Interesse af, at der spredes Oplysning indenfor den arbejdende Ungdom —, saa synes jeg, det er saa meget mere beklageligt, at de, der er Ledere, og som skulde have Forstaaelsen af, hvad der tjener de unge, optager saadanne Digte i deres Sangbøger, der saar Had i Hjerterne til andre Mennesker i Samfundet. Jeg kan ikke indse, at dette kan højne Kulturen i vort Folk. Jeg er bange for, at de høje Hvælvinger i den gamle Højskole, hvor der var en høj Luft, fordi Idealerne blev stillet Ungdommen for Øje, vil blive afløst af lavloftede Stuer, hvor Materialismen alene kommer til Orde.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Harald Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Harald Jensen: Det glædede mig at høre det ærede Medlem Fru Inger Gautier Schmits smukke Oplæsning af Arbejdersangbogen. Jeg beklager kun, at det ærede Medlem ikke kom længere, for hvis det ærede Medlem havde læst noget mere op, vilde det Indtryk, man faar af Sangbogen, være blevet betydelig fyldigere. Med Hensyn til de to Sange, der blev nævnt, glemte det ærede Medlem at oplyse, at Sangen: „Brødre, lad Vaabnene lyne“ ganske simpelt er en russisk Sang, der er oversat til Dansk, og Sproget i den er jo billedligt og figurligt, saa der er ikke Spor at sige til den Form, denne Sang har; Sangbogen benytter frem-